22. Kancelářské balíky

Pojem kancelářské balíky se používá pro označení skupiny programů pro kancelářské využití. V dnešní době jsou však velmi hojně používány také pro osobní použití. Většinou obsahují vylepšený textový editor, tabulkový procesor a program pro vytváření prezentací, ale zároveň zde mohou být i programy pro úpravu obrázků či databázové systémy.

Asi nejznámějším a nejrozšířenějším je balík MS Office, který se stal standardem. Je komerční, tzn. placený, a většina lidí si ani neuvědomuje, že existují i jiné možnosti kromě této. Z toho, že je tak rozšířený, vyplývá také využívání různých formátů dokumentu. Formát Microsoftu .doc je zřejmě nejvíce využívaným, a proto ostatní kancelářské balíky musí .doc podporovat, jinak je velmi málo pravděpodobné, že se budou využívat. Podporu tohoto formátu však není jednoduché implementovat a proto v ostatních balících není stoprocentní.

V dnešní době se mimo MS Office nejvíce používá OpenOffice.org. Dalšími variantami jsou Koffice, což je kancelářský balík grafického prostředí KDE, dále GNOME Office, kancelářský balík grafického prostředí GNOME a AppleWorks pro operační systém Mac OS. Dále existuje spousta dalších, avšak již méně využívaných.

Microsoft Office

MS Office je komerční kancelářský balík od Microsoftu, který není standardní součástí operačního systému Windows a musí se dokoupit. Jeho cena je poměrně vysoká pro komerční použití, avšak verze pro domácnosti a studenty zlevnila vlivem konkurenčních bezplatných balíků. Obsahuje MS Word (textový editor), MS Excel (tabulkový procesor) a MS Powerpoint (vytváření prezentací), případně některé verze obsahují ještě MS Outlook (poštovní klient), MS Access (databázový program) a MS FrontPage (wysiwyg editor).

MS Office využívá své formáty dokumentů, u kterých nezveřejnil formáty syntaxe, proto je tak těžké implementovat jejich podporu do ostatních kancelářských balíků.

Licenční politika Microsoftu je poměrně přímočará. Nepovoluje žádné úpravy těchto programů a velmi striktně kontroluje jejich používání a zakoupené licence.

OpenOffice.org

OpenOffice.org je kancelářský balík šířený jako svobodný software pod licencí LGPL, to znamená že je všem dostupný zdarma a je komukoliv otevřený pro úpravu. Je multiplatformní a je dostupný pro operační systémy MS Windows, Mac OS, GNU/Linux, Solaris a FreeBSD. Obsahuje Writer (textový editor), Calc (tabulkový procesor), Impress (vytváření prezentací), Draw (grafický editor), Base (databázový program) a Math (nástroj pro vytváření matematických vzorců).

Kromě snahy zachovat kompatibilitu s formáty dokumentů MS Office, což se nedaří úplně stoprocentně avšak více než dostatečně, využívá a podporuje souborový formát OpenDocument, který byl schválen jako standart ISO.

Práce v obou kancelářských balících je prakticky totožná a liší se pouze v drobnostech. OpenOffice.org má za cíl brát si z MS Office jen to co je vhodné, avšak pod pojmem vhodné se nachází v podstatě veškerá práce v něm. Rozdíly mezi nimi na první pohled nejsou znát a na druhý jen minimální, z toho plyne že největší rozdíly jsou právě v licenční politice. Zatímco Microsoft chce ze svého balíku "vytřískat" co nejvíc z koncových uživatelů, OpenOffice.org se rozhodl koncové zákazníky nezatěžovat a žít jen z příspěvků, které dostávají od firem, které s tímto balíkem pracují a potřebují ho ke své práci. V dnešní době se MS Office využívá především v komerční sféře a v domácnostech, zatímco OpenOffice.org používají spíše "znalejší" uživatelé informačních technologií a firmy pracující s informačními technologiemi. V každém případě se může říct, že OpenOffice.org se stává více a více populární a bude se rozšiřovat jeho používání už jen kvůli BOOMu open source projektů.

Práce s nápovědou

Oba kancelářské balíky mají velmi obsáhlou a uživatelsky přívětivou nápovědu, ve které každý dokáže najít co potřebuje, ať už jsou to různá formátování v textovém editoru či popis funkce v tabulkovém procesoru. Navíc nabízejí tzv. pomocníka, který se nenápadně může schovávat v rohu obrazovky a kdykoliv potřebujete rychle s něčím pomoci, stačí mu napsat hledané slovo a on nám z nápovědy vytáhne témata, které nejspíše hledáme. Zároveň zobrazuje různé tipy uživatelům pro lepší a efektivnější práci s balíky.

Hlavní součásti

Textový editor – používá se pro práci s textovými dokumenty, které dále můžeme upravovat do vhodného formátu pro lepší čitelnost a zvýraznění jednotlivých částí

Tabulkový procesor – slouží pro práci s tabulkami a to především s matematickými funkcemi, které do tabulek můžeme lehce vkládat

Prezentační program – slouží k vytváření prezentací určitých výrobků či postupů, určeno hlavně pro firmy ale hojně se využívá i pro výuka